

УДК 378:002.25

DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.97.32>**А. В. Сущенко**доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри освіти та управління навчальним закладом
Класичного приватного університету**А. С. Садикіна**аспірант кафедри освіти та управління навчальним
закладом Класичного приватного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПСИХОЛОГІЇ ДО ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті охарактеризовано особливості організації дослідно-експериментальної роботи з підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та її підсумкові результати.

Конкретизовано процедуру експериментальної перевірки дієвості та результативності розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

Наведено хід і особливості реалізації педагогічного експерименту, який передбачав апробацію розробленої й теоретично обґрунтованої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та створення відповідних організаційно-педагогічних умов її забезпечення.

Позитивна динаміка розвитку кожного з компонентів досліджуваної готовності і загалом в експериментальній групі за визначеними рівнями свідчить про ефективність розробленої нами структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та визначених організаційно-педагогічних умов, що підтверджує доцільність їх подальшого застосування у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології.

Показано, що перспективи подальших наукових пошуків полягають у: пошуку і впровадженні нових підходів, ефективних моделей реалізації психологічної просвіти засобами мережі Інтернет; розробці технології підвищення кваліфікації практикуючих психологів, спрямованої на вдосконалення їх просвітницької діяльності; визначенні можливості здійснення передпрофесійного відбору абітурієнтів, які прагнуть стати фахівцями-психологами; виявленні теоретичних і методичних засад підготовки майбутніх психологів до діяльності в повоєнний період.

Ключові слова: підготовка, майбутні бакалаври психології, просвітницька діяльність, дослідно-експериментальна робота.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Виникнення потужного суспільного запиту на масову просвітницьку та психопрофілактичну роботу є вагомою причиною для оптимізації навчального процесу в закладах вищої освіти, які, згідно задекорованих стандартів мають забезпечити наявність у випускників бакалаврських програм зі спеціальності 053 «Психологія» відповідної спеціальної компетентності (задекларованої як СК9).

При цьому, формування достатньої кількості фахівців з психології для роботи в традиційно важкий воєнний та післявоєнний період передбачає необхідність перегляду та удосконалення окремих параметрів їхньої професійної підготовки, пошуку інноваційних форм, методів і засобів реалізації освітньо-методичного функціоналу закладів вищої освіти, які дозволили б на якісно прийнят-

ному рівні задовольнити суспільні потреби в психологічній підтримці та компетентному просвітництві великої кількості постраждалих українців.

Саме з цих очевидних причин нами було розроблено авторську структурно-функціональну модель підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, змістовою основою якої стали виведені організаційно-педагогічні умови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітні аспекти професійної підготовки майбутніх психологів стали предметом кандидатських та докторських дисертаційних досліджень українських науковців, серед яких: Н. Байбекова, В. Білик, І. Войціх, І. Дружиніна, О. Затворнюк, І. Калиновська, Т. Ковалькова, А. Курова, Т. Конівіцька, Н. Макаренко, Л. Маскалева, І. Мартинюк, І. Михайлюк, Н. Нагорна, С. Наход, О. Пономаренко, В. Ратєєва, Д. Романовська,

А. Самойлова, Н. Сердюк, Р. Скірко, Л. Смалиус, Л. Степаненко, Л. Сухоставська, І. Хавіна, С. Хілько, Н. Шевченко, С. Шевченко, Т. Ямчук та інших науковців.

Рекомендації щодо організації і проведення педагогічного експерименту викладені у працях Т. Білоусової, Ю. Маркітантова [2], С. Гончаренка [3], В. Євдокимова, Т. Агапової [5], О. Клименюк [7], О. Кошки, В. Красовської [8], Г. Терещук, В. Сидоренко [12], Ф. Моцного [10], Дж. Шонессі, Е. Зехмейстер та Дж. Зехмайстер [14] та інші науковців.

Проте питання підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності наразі залишається малодослідженим.

Мета дослідження – схарактеризувати особливості організації та результатів дослідно-експериментальної роботи з підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Насамперед, для одержання валідних даних педагогічного експерименту, ми врахували наступні *обов'язкові рекомендації*, на підставі яких можна зробити самостійні висновки про загальну сформованість досліджуваної готовності за її окремими компонентами, визначені С. Гончаренком [3]:

- застосування варіативної методики діагностування рівня сформованості компонентів досліджуваної готовності, яка включала анкетування, тестування та експертну оцінку;

- чітке дотримання критеріїв фіксації й обробки даних;

- фактологічний запис формування компонентів досліджуваної готовності впродовж усього процесу дослідження;

- урахування можливості зміни ситуації та умов формування компонентів досліджуваної готовності.

Разом з тим, при організації та проведенні педагогічного експерименту ми керувались *принципами організації педагогічних досліджень*, визначених Г. Терещук та В. Сидоренко [12]

Процедура експериментальної перевірки дієвості та результативності розробленої структурно-функціональної моделі передбачала виконання наступних завдань:

- 1) визначення бази та основних етапів дослідження;

- 2) формування складу контрольної та експериментальної груп;

- 3) деталізація програми експерименту;

- 4) вибір методу статистичної обробки емпіричних даних;

- 5) аналіз, узагальнення та статистична обробка результатів констатувального етапу педагогічного експерименту;

- 6) опис особливостей реалізації формувального етапу педагогічного експерименту, на якому

відбувається впровадження розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та в освітньому процесі ЗВО створюються визначені організаційно-педагогічні умови;

- 7) аналіз, узагальнення та статистична обробка результатів контрольного етапу педагогічного експерименту.

Так, **базою дослідження** стали заклади вищої освіти: Класичний приватний університет, Запорізький національний університет, Національний університет «Запорізька політехніка», Хортицька національна академія.

Дослідно-експериментальна робота здійснювалась впродовж 2021–2025 років і **охоплювала п'ять етапів**: підготовчий, констатувальний, формувальний, контрольний та підсумковий.

На *підготовчому етапі дослідження* сформульовано науковий апарат дослідження (мета, завдання, об'єкт, предмет тощо); визначено суперечності, що актуалізують необхідність вирішення досліджуваної наукової проблеми; розроблено гіпотезу дослідження; обрано методи дослідження; здійснено вивчення перспективного вітчизняного і зарубіжного досвіду професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології як базису для формування їх готовності до просвітницької діяльності; розроблено термінологічний базис дослідження, який містить уточнені ключові поняття; вивчено нормативно-правові засади та проблеми підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

На даному етапі дослідження також розроблено критерії, показники та рівні готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, авторські діагностичні засоби оцінювання рівня сформованості досліджуваної готовності; визначено, обґрунтовано і охарактеризовано організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності; розроблено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, яка базується на визначених організаційно-педагогічних умовах; сформульовано процедуру експериментальної перевірки дієвості та результативності розроблених теоретичних і методичних засад формування досліджуваної готовності; деталізовано програму експерименту; визначено експериментальну базу дослідження; здійснено вибір методу статистичної обробки емпіричних даних та відбір студентів до складу експериментальної (ЕГ) та контрольної (КГ) груп.

На *констатувальному етапі* за допомогою авторських діагностичних засобів встановлено вхідний (початковий) рівень сформованості готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

На *формульованому етапі дослідження*, проведено формульовальний експеримент, у якому здійснено поетапне впровадження авторської структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, яка узгоджена з визначеними організаційно-педагогічними умовами і відображає авторське бачення щодо структури, змісту, інноваційних форм, методів навчання та діагностики рівня готовності майбутніх бакалаврів психології до зазначеної діяльності.

На *контрольному етапі дослідження* визначено вихідний (кінцевий) рівень сформованості готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності за допомогою того ж самого авторського діагностичного апарату.

На *підсумковому етапі дослідження* здійснювався статистичний аналіз результатів педагогічного експерименту, формулювалися та обґрунтовувалися загальні висновки щодо результативності впровадження розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та визначених організаційно-педагогічних умов; оформлювалися текст дисертації, список використаних джерел та додатки.

Відмітимо, що результати дослідно-експериментальної роботи висвітлювалися нами в наукових публікаціях та обговорювалися під час публічних виступів на наукових семінарах, конференціях тощо впродовж усіх етапів дослідження.

Формування складу контрольної та експериментальної груп здійснено на основі праць В. Бедана [1], А. Єріної [6] та Л. Кіш [13].

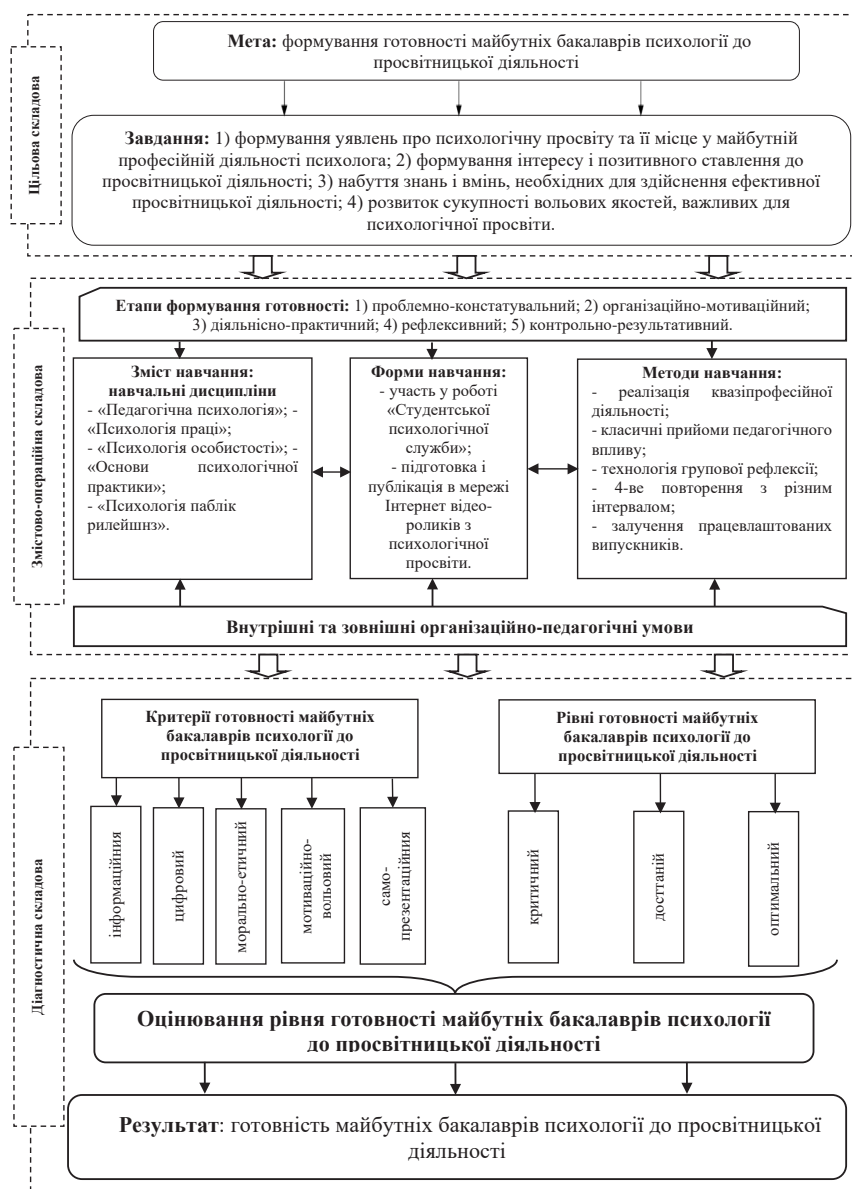

Рис. 1. Структурно-функціональна модель підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності

При цьому, для досягнення репрезентативності вибірки при утворенні складу контрольної та експериментальної групи нами застосовано *спосіб зручного вибору* [1, с. 56].

Нами використано реально існуючі групи, до яких входять майбутні бакалаври психології, що відповідають основним вимогам дослідження:

– ЕГ – 83 майбутніх бакалаврів психології, що навчалися у Класичному приватному університеті та Національному університеті «Запорізька політехніка»;

– КГ – 88 майбутніх бакалаврів психології, що навчалися в Запорізькому національному університеті та Хортицькій національній академії.

Програма експерименту передбачала різний вплив для КГ та ЕГ майбутніх бакалаврів психології. Так, підготовка майбутніх бакалаврів психології КГ відбувалася за традиційною програмою, а підготовка ЕГ майбутніх бакалаврів психології була реалізована з використанням авторської структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

Для цілеспрямованого формування готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності на основі теоретичного аналізу психолого-педагогічних праць, дисертаційних досліджень, узагальнення ефективного педагогічного досвіду, власної науково-педагогічної діяльності розроблено *авторську структурно-функціональну модель*, яка включає *три взаємопов'язані структурні складові*: цільову, змістово-операційну та діагностичну (рис. 1).

У межах цільової складової моделі, визначено мету реалізації (цілеспрямоване формування готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності) досліджуваної підготовки. Змістово-операційна складова відтворює наше бачення взаємозв'язку етапів, змісту, форм і методів навчання, а також організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх бакалаврів до просвітницької діяльності. Діагностична складова розробленої структурно-функціональної моделі спрямована на оцінювання рівня сформованості структурних компонентів готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, визначення можливих недоліків у підготовці, на усунення яких доцільно звернути особливу увагу у ході теоретичної і практичної підготовки.

Для статистичної обробки емпіричних даних та отримання висновку про статистичну значущість відмінностей між рівнем сформованості готовності майбутніх бакалаврів психології КГ та ЕГ, отриманих у ході дослідно-експериментальної роботи, нами обрано критерій χ^2 (*хі-квадрат*) *К. Пірсона* [4; 9; 11], який дав змогу об'єктивно оцінити близькість розподілів двох числових рядів. При цьому порівнюються частоти названих рядів розподілу,

виявляються розбіжності між ними і визначається статистична значущість цих розбіжностей.

Визначення статистичної значущості відмінностей між ЕГ та КГ для розподілення з 3 рівнями готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності передбачало обчислення критерію χ^2 за формулою:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^{k-l} \frac{(f_E - f_T)^2}{f_T}, df = (k-1)(l-1) \quad (1)$$

де: f_E – емпірична частота, f_T – теоретична частота, df – ступінь свободи, k – кількість розподілів, l – кількість рівнів.

Для двох розподілів КГ та ЕГ ($k=2$) та трьох рівнів сформованості готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності ($l=3$) ступінь свободи $df=(2-1)*(3-1)=2$.

На контрольному етапі педагогічного експерименту шляхом визначення вихідного (кінцевого) рівня готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності встановлювалася ефективність розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології та визначенні організаційно-педагогічних умов її реалізації.

Насамперед, розглянемо результати діагностики рівня сформованості інформаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності у кінці експерименту (табл. 1).

Оцінювання проводилося за допомогою авторського тесту-опитувальнику «Інформаційна компетентність психолога». Результати оцінювання подано у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл за рівнями сформованості інформаційного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	40	48	29	35	14	17
ЕГ – форм.	8	10	40	48	35	42
КГ – конст.	36	41	35	40	17	19
КГ – форм.	32	36	37	42	19	22

Для наочності представимо результати графічно (рис. 2).

Як видно з табл. 1 та рис. 2, в експериментальній групі кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості інформаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 38%, з достатнім – підвищилась на 13%, оптимальним – збільшилась на 25%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості інформацій-

Таблиця 2

Розподіл за рівнями сформованості цифрового компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	34	41	24	29	25	30
ЕГ – форм.	10	12	24	29	49	59
КГ – конст.	32	36	28	32	28	32
КГ – форм.	27	31	30	34	31	35

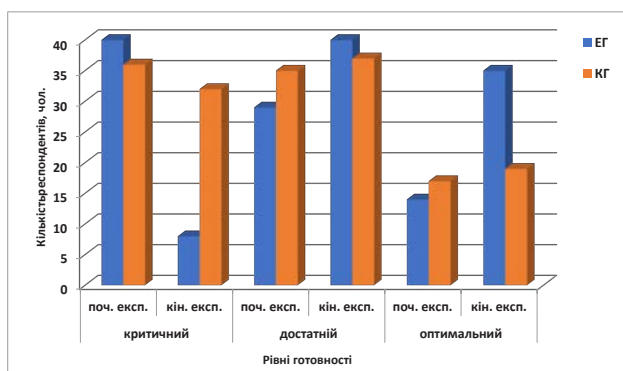

Рис. 2. Діагностика рівня сформованості інформаційного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Установимо значимість різниці у показниках, застосувавши методику χ^2 . Сформулюємо нульову гіпотезу H_0 : різниця показників рівня сформованості інформаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної і контрольної груп незначна. Альтернативна гіпотеза H_1 : різниця показників рівня сформованості інформаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної і контрольної груп значна. Застосуємо формулу (1).

Згідно умов застосування двостороннього критерію для одного ступеню свободи ($k=3-1=2$) та рівня значимості $\alpha=0,01$ знайдемо $T_{табл}=9,21$. Отримане $T_{спост}=19,141$ порівняємо з $T_{табл}$, $T_{спост} > T_{табл}$ ($19,141 > 9,21$). Згідно правила прийняття рішень для критерію χ^2 , отриманий результат дає достатні підстави для відхилення нульової гіпотези та прийняття альтернативної.

Отже, отримані результати діагностування дозволяють стверджувати, що рівень сформованості інформаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної групи в кінці експерименту суттєво відрізняється від рівня сформованості інформаційного компоненту готовності учасників контрольної групи.

Результати діагностики рівня сформованості цифрового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності у кінці експерименту подано у табл. 2. Оцінювання проводилося за допомогою тесту-опитувальнику «Цифрові технології у просвітницькій діяльності психолога». Результати оцінювання подано у табл. 2.

Для наочності представимо результати графічно (рис. 3).

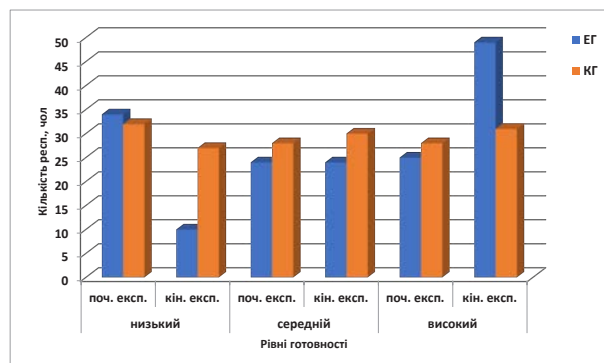

Рис. 3. Діагностика рівня сформованості цифрового компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Як видно з табл. 2 та рис. 3, в експериментальній групі кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості цифрового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 28%, з достатнім – не змінилася, з оптимальним – збільшилась на 29%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості цифрового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 5%, з достатнім підвищилась на 4%, оптимальним – підвищилась на 3%.

Отже, отримані результати діагностування дозволяють стверджувати, що рівень сформованості цифрового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної групи в кінці експерименту суттєво відрізняється від рівня сформованості цифрового компоненту готовності учасників контрольної групи.

Результати діагностики рівня сформованості морально-етичного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності у кінці експерименту подано у табл. 3. Оцінювання проводилося за допомогою авторської анкети-тесту «Морально-етичні норми і правила поведінки сучасного психолога».

Для наочності представимо результати графічно (рис. 4).

Як видно з табл. 3 та рис. 4, в експериментальній групі кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості морально-етичного компо-

Таблиця 3

Розподіл за рівнями сформованості морально-етичного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	65	78	11	14	7	8
ЕГ – форм.	6	7	40	48	37	45
КГ – конст.	66	75	13	15	9	10
КГ – форм.	63	71	14	17	11	12

ненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 71%, з достатнім – збільшилася на 35%, з оптимальним – збільшилась на 37%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості морально-етичного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 4%, з достатнім підвищилась на 2%, оптимальним – підвищилась на 2%.

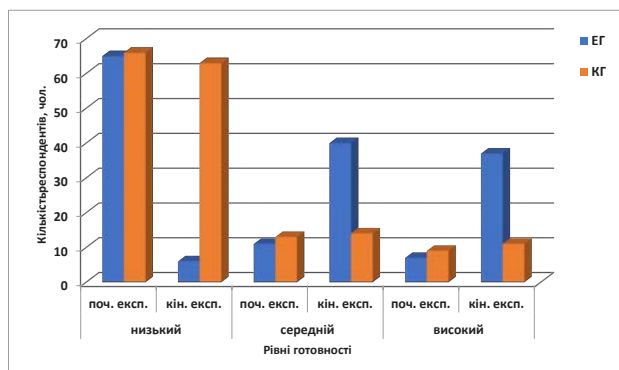

Рис. 4. Діагностика рівня сформованості морально-етичного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Отже, отримані результати діагностування дозволяють стверджувати, що рівень сформованості морально-етичного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної групи в кінці експерименту суттєво відрізняється від рівня сформованості морально-етичного компоненту готовності учасників контрольної групи.

Результати діагностики рівня сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності у кінці експерименту подано у табл. 4. Оцінювання проводилося за допомогою авторської анкети «Психологічна просвіта як напрям професійної діяльності психолога».

Для наочності представимо результати графічно (рис. 5).

Як видно з табл. 4 та рис. 5, в експериментальній групі кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності майбутніх бакалаврів пси-

Таблиця 4

Розподіл за рівнями сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	58	70	15	18	10	12
ЕГ – форм.	13	16	42	51	28	33
КГ – конст.	59	67	17	19	12	14
КГ – форм.	55	62	19	22	14	16

хології до просвітницької діяльності зменшилась на 54%, з достатнім – збільшилася на 33%, з оптимальним – збільшилась на 21%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 5%, з достатнім підвищилась на 3%, оптимальним – підвищилась на 2%.

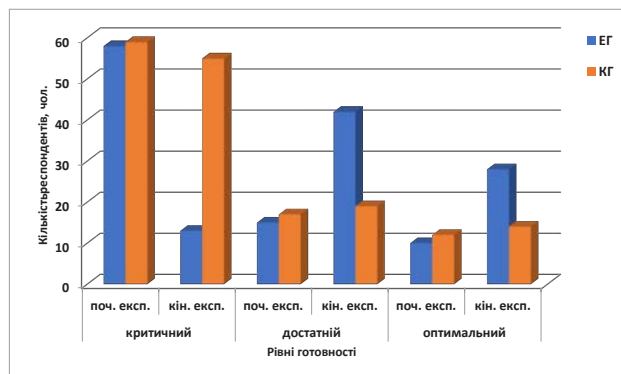

Рис. 5. Діагностика рівня сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Отже, отримані результати діагностування дозволяють стверджувати, що рівень сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної групи в кінці експерименту суттєво відрізняється від рівня сформованості мотиваційно-вольового компоненту готовності учасників контрольної групи.

Результати діагностики рівня сформованості само-презентаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності у кінці експерименту подано у табл. 5. Оцінювання проводилося за допомогою експертної оцінки «Само-презентація психолога у просвітницькій діяльності».

Для наочності представимо результати графічно (рис. 6).

Як видно з табл. 5 та рис. 6, в експериментальній групі кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості само-презентаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів пси-

Таблиця 5

Розподіл за рівнями сформованості само-презентаційного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	66	80	11	13	6	7
ЕГ – форм.	11	14	46	55	26	31
КГ – конст.	69	78	12	14	7	8
КГ – форм.	64	73	15	17	8	10

логії до просвітницької діяльності зменшилась на 70%, з достатнім – збільшилася на 42%, з оптимальним – збільшилась на 24%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість досліджуваних з критичним рівнем сформованості само-презентаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 5%, з достатнім рівнем готовності підвищилась на 2%, оптимальним – підвищилась на 2%.

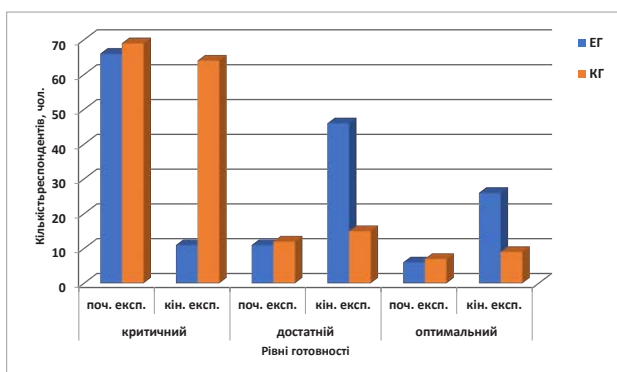

Рис. 6. Діагностика рівня сформованості само-презентаційного компоненту готовності на початок і кінець експерименту

Отже, отримані результати діагностування дозволяють стверджувати, що рівень сформованості само-презентаційного компоненту готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності експериментальної групи в кінці експерименту суттєво відрізняється від рівня сформованості само-презентаційного компоненту готовності учасників контрольної групи.

Таким чином, у ході діагностики були отримані сумарні показники, які дозволили визначити загальний рівень готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності на початок і кінець експерименту (табл. 6).

Графічно результати порівняльного аналізу готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності на початок і кінець експерименту представлено на рис. 7.

Як видно з табл. 6 та рис. 7, в експериментальній групі кількість респондентів з критичним загальним рівнем готовності майбутніх бакалаврів

Таблиця 6

Результати діагностики загального рівня готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності на початок і кінець експерименту

Групи	Рівні					
	критичний		достатній		оптимальний	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
ЕГ – конст.	53	64	18	22	12	14
ЕГ – форм.	16	20	36	43	31	37
КГ – конст.	52	59	21	24	15	17
КГ – форм.	49	56	23	26	16	18

психології до просвітницької діяльності зменшилась на 44%, з достатнім зросла на 21%, а з оптимальним – збільшилась на 23%; в контрольній групі відбулися такі зміни: кількість респондентів з критичним загальним рівнем готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності зменшилась на 3%, з достатнім зросла на 2%, оптимальним – зросла на 1%.

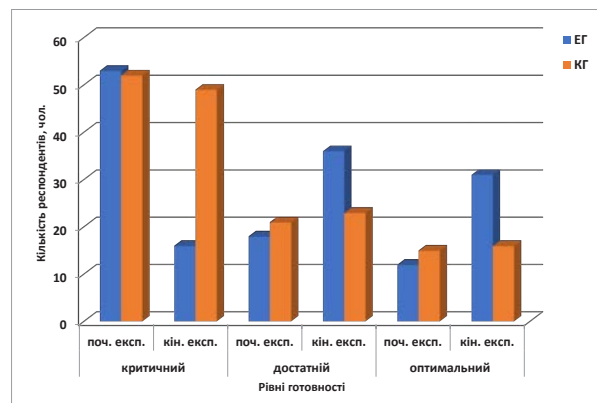

Рис. 7. Загальний рівень готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності на початок і кінець експерименту

Отже, проведені діагностичні заміри та статистичний аналіз емпіричних даних свідчать про результативність розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та правильність визначених організаційно-педагогічних умов.

Висновки. Результати дослідно-експериментальної роботи, дають можливість сформулювати такі висновки.

1. Наведені особливості організації та реалізації педагогічного експерименту, який передбачав апробацію розробленої й теоретично обґрунтованої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності свідчать про адекватний вибір стратегії дослідження, а проведені на контрольному етапі діагностичні виміри показали його актуально-перспективний характер.

2. Позитивна динаміка розвитку кожного з компонентів досліджуваної готовності і загалом в експериментальній групі.

периментальній групі за визначеними рівнями свідчить про ефективність розробленої нами структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності та визначених організаційно-педагогічних умов, що підтверджує перспективність їх подальшого застосування у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології.

3. На фінальному етапі педагогічного експерименту діагностичні виміри показали, що: в експериментальній групі кількість майбутніх бакалаврів психології з критичним загальним рівнем готовності зменшилась на 44%, з достатнім зросла на 21%, а з оптимальним – збільшилась на 23%; в контрольній групі: кількість респондентів з критичним загальним рівнем готовності зменшилась на 3%, з достатнім зросла на 2%, оптимальним – зросла на 1%. При цьому, кількість майбутніх бакалаврів психології, які досягли оптимального рівня досліджуваної готовності у експериментальній групі 37%, що вдвічі більше ніж у контрольній – 18%.

Аналіз результатів формувального етапу педагогічного експерименту методами математичної статистики (критерій χ^2 К. Пірсона) підтвердив ефективність розробленої структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, правильність визначених організаційно-педагогічних умов та перспективність їх подальшого застосування у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології.

Список використаної літератури:

- Бедан В. Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій: для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 102 с.
- Білоусова Т. П., Маркітантов Ю. О. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Кам'янець-Подільський, 2004. 120 с.
- Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ; Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. 308 с.
- Горбачик А. П., Сальнікова С. А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: навч. посіб. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 164 с.
- Євдокимов В. І., Агапова Т. П. Педагогічний експеримент. Х.: ТОВ «ОВС», 2001. 148 с.
- Єріна А. М. Організація вибіркового обстеження. К.: КНЕУ, 2004. 127 с.
- Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження. К.: ТОВ «Вид-во «Аспект-Поліграф», 2006. 308 с.
- Кошка О. А., Красовська В. Ю. Педагогічний експеримент у системі інноваційної освітньої діяльності. Хмельницький: ХОІППО. 2014. 126 с.
- Моцний Ф. В. Статистичні розподіли хі-квадрат, Стьюдента, Фішера-Снедекора та їх застосування. *Статистика України*. 2018. № 31 (80). С. 16-23.
- Моцний Ф. В. Сучасний базовий інструментарій математичної статистики. *Науковий вісник НАСОА*. 2015. № 2. С. 16-29.
- Паніотто В. І., Максименко В. С., Харченко Н. М. Статистичний аналіз соціологічних даних. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 270 с.
- Терещук Г. В., Сидоренко В. К. Основи педагогічних досліджень. Ольштин: WSIIE NWP, 2010. 328 с.
- Kish L. Survey sampling. New York: John Wiley & Sons, 1995. 643 p.
- Shaugnessy J. J., Zechmeister E. B., Zechmeister J. S. Research methods in psychology. 5th ed. Boston etc.: McGraw-Hill Higher Education, 2000. 560 p.

Sushchenko A., Sadykina A. Organization and results of research and experimental work on the training of future bachelors of psychology for enlightenment of the public

The article describes the features of organizing research and experimental work aimed at preparing future bachelor's degree holders in psychology for educational activities and presents its final results.

The procedure for experimentally verifying the effectiveness and efficiency of the developed structural-functional model for preparing future bachelor's degree holders in psychology for educational activities is specified.

The course and specific aspects of the pedagogical experiment are outlined, which involved testing the developed and theoretically substantiated structural-functional model of preparing future bachelor's degree holders in psychology for educational activities and creating the necessary organizational and pedagogical conditions for its implementation.

The positive dynamics in the development of each component of the studied readiness, as well as in the experimental group as a whole, according to the defined levels, indicate the effectiveness of the developed structural-functional model for preparing future bachelor's degree holders in psychology for educational activities and the identified organizational and pedagogical conditions. This confirms the feasibility of their further application in the process of professional training of future psychologists.

It is shown that further scientific research should focus on finding and implementing new approaches and effective models for psychological education using the Internet, developing professional development technologies for practicing psychologists aimed at improving their educational activities, determining the possibilities of pre-professional selection of applicants aspiring to become psychology specialists, and identifying theoretical and methodological foundations for preparing future psychologists for work in the post-war period.

Key words: training, future bachelors of psychology, enlightenment of the public, research and experimental work.